

Asia: VN/25152/2023

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja Suomen rannikkostrategian luonnokseen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Satamat ry (entinen Suomen Satamaliitto ry), kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta rannikkostrategiaksi. Suomen Satamien jäsenet ovat rannikolla ja sisävesillä toimivia vesi- ja maaliikenteelle infrastruktuuri- ja liikenteen palveluja tarjoavia yrityksiä ja yhteisöjä.

Strategialuonnoksen avuja ovat laajojen prosessin tiivistäminen hyvin kohtuulliseen määrään sivuja ja erilaisin visuaalisin keinoin tehty sisällön havainnollistaminen. Se tarvitsee viimeistelyvaiheessaan vielä kuitenkin toimenpiteiden konkretisointia.

Strategialuonnoksessa kuvattuja yhteisiä periaatteita, joita sovelletaan ratkaisujen arviointiin, ovat hyödynnettävissä eri mittakaavoissa ja toimijoiden tasolla paikallisesta kansalliseen. Ne esittävät tarpeellisia ja hyödyllisiä kysymyksiä oman toiminnan ratkaisujen arviointiin.

Toimijoiden kartta kuvaa sitä laajaa toimintojen ja toimijoiden kenttää, jotka osallistuvat suppeammin tai laajemmin omien ja yhteisten ratkaisujen määrittelyyn. Harva jos yksikään toimijoista ovat vuorovaikutuksessa kaikkien kanssa, ja korostaa siksi monentyyppisen yhteistyön tarpeita.

Rannikkostrategiaan sisältyvät, valmistelussa seuloitut 10 tärkeintä toimenpidekokonaisuutta kattavat sosiaalisen ja taloudellisen kentän sekä ympäristön. Ne kuvastavat monipuolisesti välittömiä ja pitkän tähtäimen tarpeita sekä välineitä ratkaisujen hakemiseen.

Toimenpidekokonaisuuksien esittely havainnollistaa kuhunkin liittyviä tavoitteita ja tarpeita sekä sitä, miten merkityksellisiä ne ovat eri periaatteiden näkökulmista. Ne sisältävät yleisiä ja toimialakohtaisia toimintatarpeita sekä havainnollistuksen siitä, kuinka suureksi arvioidaan erityyppisten toimijoiden aktiivisuuden tarve kyseisen kokonaisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimenpidekorttien ensimmäisten vaiheiden ja toimialakohtaisten tarpeiden sisältöä tulisi vielä tarkentaa ja avata, sillä luonnoksessa ne jäävät vielä osin vaille toiminnan omistajuutta ja/tai epäselviksi. Mittava työ eri osa-alueiden organisoimiseksi voinee tuskin tapahtua pelkästään ympäristöhallinnon alan resurssein. Esimerkiksi Ajantasainen tilannekuva -toimenpidekortti kertoo ensimmäisiksi tarpeiksi monialaisen tilannekuvajärjestelmän rakentamisen. Työn tulee voida nojata hyvään tilannekuvaan, jonka merkitys koko strategialle ja sen toteutusperiaatteille onkin arvioitu hyvin suureksi.

Toisessa esimerkissä, Hyvien käytäntöjen foorumi -toimenpidekortin toimialakohtaisissa tarpeissa nimetään satamien kestävä kehityksen käytännöt, mutta tarpeen sisältö ei avaudu vielä tästä, tai se miksi se on valikoitunut tarpeeksi jonkun muun toimialan tai toiminnan sijaan.

Vuosittainen seuranta on hyvä tavoite, mutta strategian toimenpidekokonaisuuksien alla tapahtuu valtava määrä asioita. Isoja muutoksia on helpompi todentaa, mutta miten pienemmät oikeansuuntaiset toimet tulevat tunnistettua ja kasvatettua edelleen? Toimijoiden prosessien muuttaminen ja juurruttaminen vaativat aikaa, ja toimenpiteiden päivittämisessä tulee kiinnittää tähän huomiota.

Miten seuranta ohjaa tekemistä? Strategia kattaa eri hallinnonaloihin ja elinkeinotoimintaan liittyviä teemoja. Seurannan ja kehittämisen tulisi siten olla ympäristöhallinnon alaa laajempaa.

Tarnanen-Sariola Kirsti
Suomen Satamat ry